

Pla Anual de Cooperació al Desenvolupament, Solidaritat i Pau de l'Ajuntament de Barcelona, 2016



Ajuntament
de Barcelona



**Ajuntament
de Barcelona**

Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

Edició i Poducció
Imatge i Serveis Editorials
© Ajuntament de Barcelona

Barcelona, juny de 2016

ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/ca

Contingut

0. Introducció.....	5
1. Compromís Global i nou multilateralisme	7
2. Una cooperació de ciutat a ciutat	9
3. Acció Humanitària	19
4. Actuacions en el marc del pla “Barcelona, ciutat refugi”	21
5. Promoció de la Coherència de Polítiques per al Desenvolupament (CPD).....	23
6. Una cooperació transformadora: l'Educació per a la Justícia Global i l'agenda dels Drets Humans.....	25
7. Suport al sector	29
8. Una cooperació eficaç i de qualitat	31
9. Elaboració del nou Pla Director de Cooperació Internacional per a la Justícia Global (2017-2020).....	33
ANNEX. Pressupost per objectius i ciutats	35

0. Introducció

El Pla Anual (PA) és un dels principals instruments de programació de la política de cooperació i serveix per traduir els compromisos establerts en el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament, Solidaritat i Pau de l'Ajuntament de Barcelona 2013-2016 vigent (PD) en actuacions concretes vinculades al pressupost anual. El PA d'enguany s'emmarca dins el darrer any d'execució del PD i, en conseqüència, serveix tant per definir com per reorientar les prioritats d'actuació anuals al llarg del 2016 amb l'objectiu donar compliment als diferents objectius considerats en aquest PD.

Aquest PA coincideix, també, amb una nova direcció en l'àrea de cooperació internacional que ha comportat, al seu torn, un canvi en la denominació de la Direcció de Serveis de Solidaritat i Cooperació Internacional, que ara es diu Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (DJGCI). Es posa l'èmfasi en una cooperació que posarà l'accent en les desigualtats i la defensa dels drets humans i que pretén actuar sobre aquelles pràctiques de poder injustes o discriminatòries que deriven en injustícies en diferents àmbits: l'econòmic, l'ambiental, de gènere, i amb una clara vocació global, però amb una atenció particular posada en la Mediterrània en un moment de forta crisi humanitària. A banda, es començarà a desplegar una cooperació de banda ampla, és a dir, la que es refereix al conjunt de les actuacions i polítiques del govern més enllà de les pròpiament finançades per l'ajut oficial. Es tracta d'iniciar, així, un procés cap a la coherència de polítiques.

5

El PA posarà èmfasi en fenòmens internacionals que tenen efectes perceptibles a la ciutat de Barcelona, com ara la crisi de les persones refugiades. I viceversa, fenòmens amb origen a casa nostra que generen interferències negatives sobre comunitats vulnerables.

El PA s'articula a l'entorn de 9 línies prioritàries d'actuació per al 2016, tot responenent a les prioritats transversals, sectorials i geogràfiques exposades al PD, i considerant les especificitats de la cooperació municipalista i la necessitat d'endegar, al llarg d'aquest exercici, un procés de revisió i reformulació d'aquesta política pública per als propers quatre anys.

Les línies d'acció prioritàries per al 2016 que orientaran la programació operativa d'aquest exercici són:

1. Contribuir als compromisos globals de desenvolupament humà sostenible des d'una acció internacional responsable i solidària que reforci el vincle local-global tot apostant per un nou multilateralisme on els entorns urbans juguin un paper crucial. Per això, es promourà la recerca en l'àmbit dels béns públics locals i globals, i es continuarà reivindicant i reforçant el rol de les ciutats en la consecució de l'Agenda 2030 mitjançant la participació en xarxes internacionals de governs locals i ciutats, així com el suport d'organismes multilaterals.
2. Continuar apostant per una cooperació de ciutat, que afronta els desafiaments derivats de la promoció del desenvolupament en entorns urbans i la seva relació amb el territori i la regió, i els processos de globalització.

Aquesta cooperació es fonamenta en torn a la mobilització de coneixements, capacitats i experiència, i la promoció de les relacions d'horitzontalitat entre els diversos actors.

3. Desplegar una acció humanitària focalitzada en situacions de postemergència i en emergències de llarga durada i conflictes oblidats. A més de a la República Democràtica del Congo i a la Franja de Gaza, l'acció humanitària també es desplegarà al voltant de la crisi de persones refugiades a la mar Mediterrània.

4. Donar suport al desplegament del Pla "Barcelona, ciutat refugi" posat en marxa per l'Ajuntament de Barcelona per tal d'ajudar les persones refugiades i assegurar que els seus drets siguin respectats. Des de la DJGCI es desplegaran acords de cooperació amb ciutats i municipis fortament afectats per la crisi de les persones refugiades, actuacions en camps de refugiats i desplaçats i accions tant a Barcelona com a diversos espais internacionals per tal de promoure vies segures i el respecte dels drets fonamentals.

5. Promoure la coherència de polítiques per a la justícia global en el si de les actuacions tant a nivell global com a nivell domèstic amb l'objectiu de continuar avançant cap a una cooperació de banda ampla. Per assolir-ho es revisaran aquelles polítiques públiques de l'Ajuntament que siguin sinèrgiques o bé contradictòries amb els esforços de la cooperació per a la justícia global i es generaran capacitats tant al teixit associatiu de la ciutat com al propi Consistori pel que fa el desplegament del principi de coherència i la responsabilitat exterior. L'objectiu és iniciar accions concertades cap a la consecució d'una Barcelona globalment responsable.

6. Continuar impulsant una cooperació transformadora fonamentada en els drets humans, amb una part substantiva sobre Educació per a la Justícia Global (EJG), tot impulsant un aprofundiment de l'enfocament en drets en les actuacions del govern i reforçant l'educació per a la justícia global i la incidència pública, prioritzant l'apropament amb la ciutadania. La voluntat és la de contribuir a prendre consciència de les nombroses interdependències entre el món local i el món global amb èmfasi en els mecanismes que generen desigualtats.

7. En línia amb allò establert al PD, el 2016 l'Ajuntament de Barcelona continuarà donant el seu suport al sector de la cooperació al desenvolupament de la ciutat, per mitjà de l'increment dels recursos econòmics disponibles a través de la convocatòria de subvencions, l'enfortiment de les capacitats de les ONG i la promoció d'una major visibilitat de la seva tasca.

8. A més, el PA seguirà impulsant les mesures adequades per promoure una cooperació eficaç i de qualitat, tot promovent una major coordinació institucional en matèria de cooperació internacional, tant a l'interior de la institució com amb la resta d'institucions públiques, en l'àmbit català, espanyol i europeu. Així mateix, se seguirà avançant en la millora dels processos administratius.

9. Al llarg d'aquest exercici, es promourà l'elaboració del nou Pla Director de Cooperació Internacional per a la Justícia Global (2017-2020), en el marc de la planificació del conjunt de l'acció exterior de l'Ajuntament de Barcelona per al mateix període. Aquest nou Pla Director reforçarà el compromís de l'Ajuntament tant pressupostàriament com políticament per una cooperació internacional per a la justícia global i la lluita contra les desigualtats globals.

Finalment, aquest PA referma el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb el finançament de la cooperació internacional amb l'objectiu d'assolir el 0,7% dels ingressos propis municipals destinats a aquesta política pública, tal com preveu el Pla Director vigent. Tant és així, que s'ha impulsat una modificació pressupostària que ha permès consolidar la fita assolida durant l'any 2015 d'arribar al 0,7%: 9.106.037,20 EUR¹.

1. El 5 de maig de 2016, el Plenari del Consell Municipal va aprovar la modificació de crèdit dels pressupostos prorrogats del 2015 per a l'exercici 2016 amb l'objectiu que la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional disposés del pressupost esmentat.

1. Compromís Global i nou multilateralisme

Tal com preveu el PD, la Ciutat de Barcelona, a través de la seva política de cooperació internacional però també a través de les seves relacions internacionals, pretén aportar de manera decisiva i des de l'àmbit local a la provisió de solucions als creixents desafiaments globals. Així doncs, més enllà del rol de finançador d'iniciatives d'altres actors, Barcelona vol participar de manera activa i decidida per a conformar una agenda de desenvolupament global que reconegui tant les necessitats com les capacitats del món local. Convé recordar que en l'actualitat, més de la meitat de la població mundial viu en àrees urbanes, i el 2030, serà més del 60%. Les ciutats, per tant, es conformen com a actors clau en la provisió de béns i serveis públics principals i, per tant, com a actors del desenvolupament.

7

Aquesta ferma voluntat reflecteix la històrica vocació internacionalista de la població barcelonina, compromesa amb una societat més justa, equitativa i sostenible. Per això, reforçar la relació i implicació amb els organismes multilaterals i les xarxes internacionals de ciutats i de regions és un dels eixos principals d'actuació al llarg d'aquest 2016.

Diversos seran els àmbits temàtics d'actuació. D'una banda, i una vegada definits els Objectius de Desenvolupament Sostenible (hereus dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni), Barcelona continuarà treballant per la posada en marxa i implementació d'aquesta agenda global. D'especial interès resulta l'objectiu 11, que fa referència a la necessitat d'aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles. Complementàriament al Pla "Barcelona, ciutat refugi", des de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (DJGCI) es treballarà per donar una adequada resposta als països d'origen i a les ciutats receptores de persones refugiades. Igualment, es donarà suport a la feina desplegada per entitats barcelonines en la sensibilització d'aquesta crisi. Així mateix, a través d'una major implicació i lideratge, es proposa reforçar el paper de les xarxes internacionals de ciutats presents a Barcelona en la seva tasca d'incidència sobre l'agenda global del desenvolupament i, especialment, sobre la reivindicació del paper de les ciutats, les municipalitats i els seus governs com a actors del desenvolupament.

D'acord amb els objectius i mitjans de què es disposa, s'identifiquen tres àmbits d'actuació concrets per avançar en aquesta agenda multilateral:

- Quant a la promoció de la recerca en l'àmbit dels béns públics locals i globals:
 - I. Es continuarà donant suport a la feina de generació de coneixement i recerca desenvolupada per diferents universitats i centres de recerca, com ara ISGlobal.
 - II. Es promouran les activitats d'incidència, sensibilització i debat realitzades per part de les organitzacions i institucions instal·lades a la ciutat per a la promoció d'un multilateralisme més representatiu, le-

gítim i eficaç fonamentat en els valors de la pau i els drets humans davant dels creixents desafiaments globals.

► Quant al suport d'organismes multilaterals:

I. Es continuarà contribuint de manera selectiva a l'agenda d'actuacions desplegada per diversos Organismes Multilaterals. Així doncs, amb les agències i programes de Nacions Unides se seguirà treballant en les experiències de triangulació per a promoure una adequada planificació urbana a la Riba Sud de la Mediterrània (a través de la xarxa MEDCITÉS); en la promoció del desenvolupament local a l'Havana; en els plans comunals al Marroc; i en l'àmbit de l'aigua i la joventut a Saida. Amb UNRWA es donarà suport a la rehabilitació d'habitatges i es continuarà amb el suport psicosocial dels infants víctimes de la situació humanitària de la Franja de Gaza. Amb ACNUR es desplegaran actuacions d'acció humanitària a la República Democràtica del Congo. Amb el PNUD continuarem donant suport a la iniciativa I-STEPS.

II. Es donarà suport algunes de les iniciatives i agències instal·lades al Recinte de Sant Pau d'acord amb els objectius establerts en el PD. Concretament, s'impulsaran les tasques desenvolupades pel Global Water Operators' Partnerships Alliance (GWOPA) i l'Institut de la Universitat de les Nacions Unides (UNU).

► Quant a la incidència global i la promoció de les xarxes globals de ciutats:

I. Barcelona ha apostat per formar part de les diferents estructures, xarxes i organitzacions globals que les ciutats han establert per a influir en els mecanismes de decisions globals. Al llarg d'aquest 2016, es proposa una major implicació per treure un major profit dels diversos espais i oportunitats internacionals que sorgeixen per influir en diferents aspectes de l'agenda global.

II. En aquest sentit, resulta imprescindible aprofundir en la col·laboració amb l'organització CGLU (Ciutats i Governos Locals Units), representativa de ciutats i governs locals de tot el món. La relació entre l'Ajuntament de Barcelona i CGLU ha estat llarga i fructífera, i s'ha concretat en accions de col·laboració i en una presència activa de Barcelona en els seus òrgans de funcionament. La ciutat de Barcelona participa en diverses comissions d'aquesta xarxa com la de Democràcia Participativa, Cultura o Inclusió Social. En aquesta ocasió, *VNG International* (Associació de Municipis Holandesos-Internacional), com a secretaria tècnica i presidència del grup de treball *Capacity Institutional Building Working Group* (CIB-WG), ha demanat a la DJGCI suport per tal de continuar treballant en aquest grup sobre Enfortiment Institucional.

III. En relació a *Metropolis*, l'associació internacional líder que reuneix les ciutats i regions metropolitanes de més d'un milió d'habitants, i amb seu a Barcelona, es proposa treballar en els àmbits de la participació ciutadana, la inclusió social i la justícia energètica.

IV. La DJGCI manté el suport a l'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE) per tal de promoure el desenvolupament institucional, enfortir les institucions locals i la governança tot augmentant les capacitats de la societat civil i dels governs de les ciutats.

2. Una cooperació de ciutat a ciutat

D'acord amb el PD 2013-2016, la cooperació desplegada per l'Ajuntament de Barcelona està orientada a la mobilització de coneixements, capacitats i experiència, i la promoció de les relacions d'horitzontalitat entre els diversos actors que conviuen a la ciutat. Aquesta modalitat de cooperació bilateral directa entre actors municipals es complementa amb altres accions concertades amb ONG, universitats i organismes de la ciutat mitjançant convenis de col·laboració, així com amb altres projectes que s'emmarquen dins el programa de la convocatòria anual de subvencions.

La cooperació directa de l'Ajuntament de Barcelona es fonamenta en una aproximació horitzontal de relació entre ciutats sòcies que cooperen en l'intercanvi d'experiències i en la mobilització de coneixements i capacitats en l'àmbit de l'acció municipal. Aquest intercanvi està vinculat a un procés d'aprenentatge recíproc perquè aquesta interrelació sigui veritablement efectiva i duradora. En aquest sentit, l'expertesa municipal que atesora l'Ajuntament de Barcelona implica un actiu fonamental per a l'exercici d'aquest model de cooperació. En la forma d'un centenar de tècnics i tècniques municipals, amb experiència en cooperació internacional al desenvolupament, la DJGCI, juntament amb la complicitat de la resta de departaments del consistori, és capaç de mobilitzar aquest coneixement i expertesa de Barcelona i posar-les al servei d'aquesta política pública.

Mitjançant les diferents modalitats i instruments de cooperació disponibles, al llarg d'aquest any 2016, es continuarà impulsant aquest model de cooperació concertat i coordinat amb l'objectiu de donar resposta a les prioritats sectorials, transversals i geogràfiques identificades al PD 2013-2016.

REQUADRE 1. PRIORITATS SECTORIALS PD 2013-2016

Objectiu estratègic 1. Ampliar les capacitats institucionals i ciutadanes per promoure la governança democràtica local.

Objectiu estratègic 2. Promoure el dret a la ciutat i la cohesió social mitjançant la provisió de béns públics locals, des d'un enfocament de drets i d'equitat de gènere.

Objectiu estratègic 3. Ampliar les capacitats d'emprenedoria i del teixit productiu per al desenvolupament econòmic local.

Objectiu estratègic 4. Ampliar les capacitats en l'educació per al desenvolupament, l'educació pels drets humans i l'educació per la pau.

Objectiu estratègic 5. Participar i influir en la promoció d'un nou multilateralisme i la construcció d'un model de governança democràtica global i multinivell.

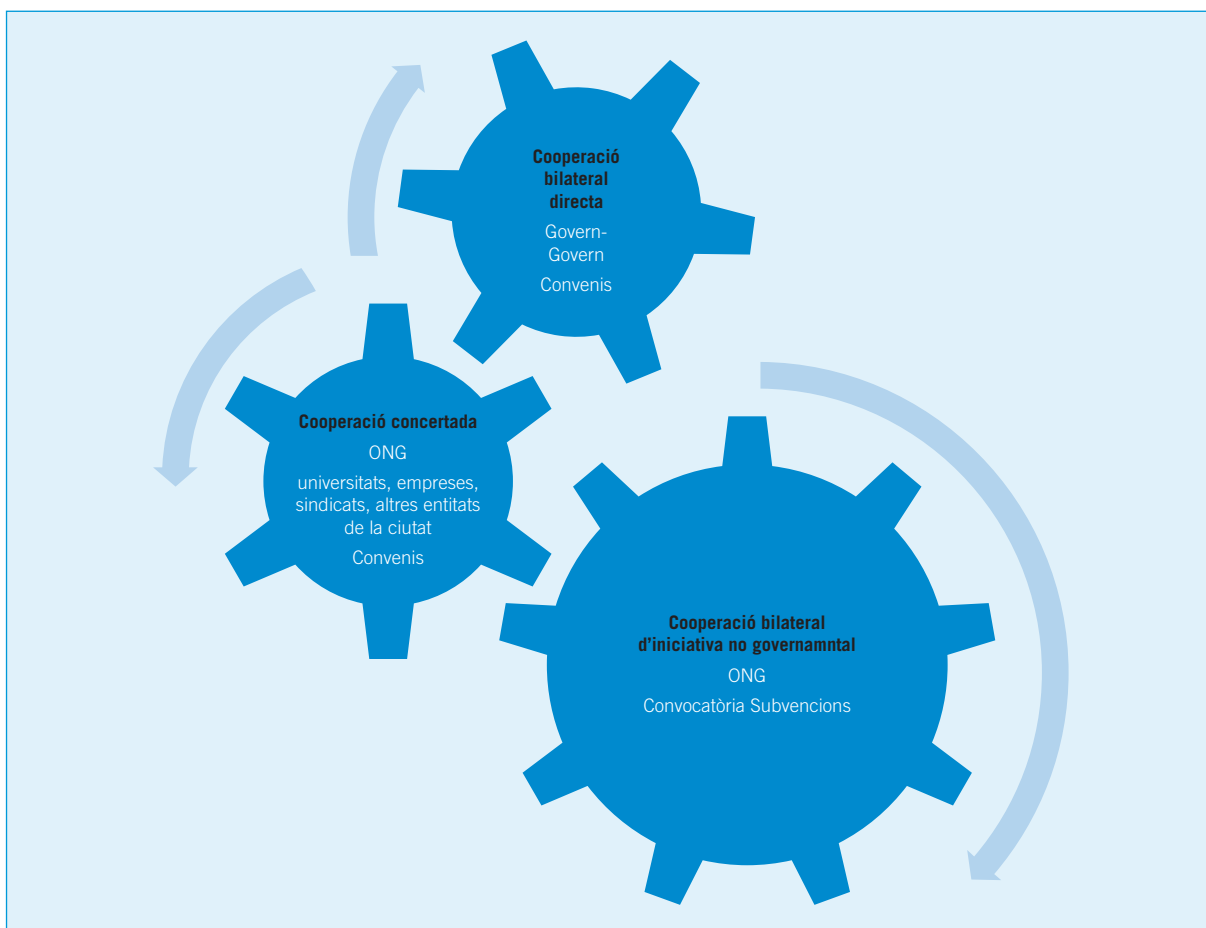
Objectiu estratègic 6. Consolidar les capacitats d'Acció Humanitària amb relació al valor afegit de l'Ajuntament de Barcelona.

Objectiu estratègic 7. Reforçar el teixit associatiu de les ONG per al desenvolupament, la pau i els drets humans de la ciutat de Barcelona.

La figura 1 mostra de manera esquemàtica com es desplega l'acció de cooperació de l'Ajuntament a les ciutats prioritàries. Des dels convenis i acords de col·laboració establerts amb els governs municipals d'altres ciutats (cooperació bilateral directa), passant per la cooperació concertada entre institucions municipals i diferents organitzacions de la societat civil, fins a la cooperació que es canalitza a través de les convocatòries públiques de subvencions a les entitats sense afany de lucre, Barcelona aconsegueix desplegar múltiples actuacions en diversos àmbits (cooperació per a la justícia global, educació per a la justícia global i acció humanitària) de manera coordinada.

Conscients de la necessitat d'actuar des de l'àmbit local per promoure canvis orientats a la promoció de la justícia global, al llarg d'aquest any, a més d'impulsar actuacions en els àmbits anteriorment descrits, propis de la cooperació, es coordinaran aliances amb ciutats prioritàries i d'altres actors per a promoure actuacions d'incidència tant a nivell local com en espais de la governança multinivell. Aquestes aliances permetran defensar amb més força i contundència, tant el rol del món municipal davant els creixents desafiaments globals com també proposar models i solucions molt més properes a les necessitats de la ciutadania, tant del Nord com del Sud.

FIGURA 1. MODEL DE COOPERACIÓ DE CIUTAT A CIUTAT



A nivell geogràfic, la cooperació de la ciutat continuarà focalitzant-se en les ciutats prioritàries establertes pel PD 2013-2016: Maputo, Medellín, L'Havana, Tànger-Tetuan i les poblacions palestines de Cisjordània i la franja de Gaza. D'altra banda, aquest Pla Anual donarà continuïtat a les ciutats preferents que recollia el pla de treball anterior i, per tant, durant el 2016, es continuarà col·laborant a: Dakar (Senegal), Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina) i San Salvador (i la seva àrea metropolitana, El Salvador); així com a Quito i Cuenca (Equador), Saida i Trípoli (Líban) i Tunis, Sfax i Sousse (Tunísia).

Finalment, atesa la conjuntura de crisi dels refugiats, s'obriran acords de cooperació amb ciutats mediterrànies que carreguen amb el pes de les persones refugiades, com ara Atenes i Lesbos (Grècia) o Lampedusa (Itàlia). Aquests darrers acords s'emmarcaran també en el pla "Barcelona, ciutat refugi".

A continuació, es relacionen les accions més destacades programades per a aquest exercici en les ciutats prioritàries i en d'altres d'actuació preferent.

A. CIUTATS PRIORITÀRIES DEL PLA DIRECTOR

Medellín

L'any 2016, es continuarà treballant en moltes de les actuacions conjuntes iniciades amb anterioritat, i se n'impulsaran de noves de manera concertada amb el nou equip de govern resultant de les eleccions municipals celebrades en aquesta municipalitat colombiana el passat 2015. Aquestes actuacions s'emmarquen en el conveni actualment vigent fins al 2017.

El gruix de les iniciatives a posar en marxa així com les que ja es troben en procés s'emmarquen, principalment, dins l'objectiu estratègic 2 del PD, referent a la voluntat de promoure la cohesió social i el dret a la ciutat, des d'un enfocament de drets i equitat de gènere. Aquesta fita es fixa com a conseqüència de la voluntat de l'Ajuntament de Medellín de fer possible que l'important creixement urbanístic i de població que està experimentant la ciutat no derivin en desigualtat d'oportunitats i, per tant, en una ciutat estratificada amb borses de marginació. Així doncs, es pretén contribuir al fet que el creixement i l'emprenedoria pròpies de la ciutat no deixin ningú de banda i que aquestes oportunitats s'acabin traduint en una major articulació social en l'accés a serveis públics. Amb aquest objectiu, aquest 2016 es preveu:

- Continuar l'acompanyament iniciat el 2015 per al desplegament del Pla d'Ordenació Territorial per a la recuperació de la zona centre, molt degradada i deteriorada, i amb una alta concentració de població en situació de marginalitat. Aquest Pla inclou un programa d'atenció a les persones més vulnerables –especialment infants i adolescents, víctimes de l'explotació sexual, i gent sense sostre– on cooperen la Secretaria per a la inclusió social i la família de Medellín i l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona (actualment Àrea de Drets Socials). L'altre component d'aquesta actuació s'orienta a la millora i preservació de l'espai públic mitjançant la creació de l'Agència de Paisatge Urbà i del Patrimoni a Medellín amb l'assessorament de l'Institut de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida de l'Ajuntament de Barcelona.
- Arran d'aquesta positiva experiència, al llarg d'aquest 2016, s'iniciarà l'intercanvi de personal tècnic i professional entre ambdues ciutats per crear un sistema d'atenció social a la ciutat, que inclogui, entre d'altres: polítiques, serveis i equipaments, de nou adreçats a les persones més vulnerables, però que consideri altres àmbits més enllà del de la violència sexual i que es desenvolupi en d'altres parts de la ciutat més enllà de la zona centre.
- Seguir impulsant la iniciativa "*Medellín, Ciudad saludable*" en l'àmbit de la prevenció i la promoció de la salut des d'un enfocament basat en els drets humans amb la Secretaria de Salut de Medellín i la Universitat de Medellín i que compta amb l'acompanyament tècnic de l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Aquesta iniciativa té per objectiu promoure la transformació global d'aquells barris que requereixen una atenció especial, a fi d'evitar-ne la degradació, millorar les condicions i la qualitat de vida de la població que hi resideix i afavorir, d'aquesta manera, la cohesió social. Entre d'altres, es preveu impulsar la creació d'un observatori de salut urbana que faciliti la disponibilitat d'informació i la supervisió per a una millora en la gestió i la planificació dels serveis sanitaris a la ciutat de Medellín.
- Continuar amb el suport a l'intercanvi de la xarxa de biblioteques, una actuació que compta amb una llarga trajectòria de cooperació i que, a Medellín, és percebuda com una iniciativa amb gran capacitat de

promoció de la cohesió social. Mitjançant aquesta actuació, la idea de cooperació horitzontal i basada en el principi de reciprocitat adquireix un significat especial ja que es preveu la mobilització de coneixements en ambdues direccions. Des de Barcelona, es transfereix l'experiència en la gestió dels Recursos Humans, mentre que des de Medellín es transfereix l'experiència en la incorporació de la participació ciutadana en la gestió de la xarxa de biblioteques.

- Atès l'interès d'aquesta experiència, de la mà de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona i de la Biblioteca Nacional de Colòmbia, es pretén impulsar aquest model a d'altres ciutats colombianes, com ara la ciutat de Cali o Bogotà. També es donarà suport a la transferència de coneixements en la gestió de biblioteques de Medellín a altres ciutats colombianes, amb especial atenció a Cali en el marc del conveni de col·laboració que aquesta ciutat té amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona.
- Encara en l'àmbit del foment de la cultura i la sensibilització, aquest any es donarà suport el projecte impulsat per la Fundació Jordi Sierra i Fabra i que té per objectiu promoure la lectura i l'escriptura dels infants i joves a Barcelona i a Medellín. En un món cada vegada més globalitzat i on les noves tecnologies estan presents dia a dia en les vides dels nostres infants, calen projectes que fomentin la lectura i l'escriptura i que promoguin una consciència de ciutadania global. Per fer-ho, el projecte pretén posar en contacte, mitjançant la lectura i l'escriptura, dues escoles, una de Medellín i una de Barcelona.
- Aquest 2016 també servirà per començar el diàleg amb les noves autoritats de la ciutat per analitzar la pertinència de donar continuïtat a les actuacions en l'àmbit de la reestructuració, renovació i reconversió dels mercats tot impulsant un nou Pla municipal.
- Atès el context de negociació i resolució del conflicte que ha assolit al país, es continuarà donant suport a la "Casa de la Memòria" juntament amb l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) per treballar la memòria històrica. Concretament, es promouran espais i desenvoluparan eines per compartir diverses experiències rellevants de construcció de pau, entre actors del conflicte i víctimes i societat; i s'avançarà en iniciatives de comunicació i/o divulgació d'experiències en construcció de pau.
- Una altra acció significativa compartida a Barcelona i Medellín és l'edició del Festival Internacional de cinema documental DocsBarcelona+Medellín. La iniciativa utilitza la investigació, producció i exhibició de documentals per denunciar situacions d'iniquitat i vulnerabilitat dels drets humans o estimular la reflexió i el diàleg sobre aspectes rellevants del món. La projecció dels documentals es complementa amb espais de formació i intercanvi d'experts de l'àmbit de la indústria audiovisual. Cal destacar que es tracta del primer festival de cinema a Medellín.

12

L'Havana

Des de fa ja molt de temps, la ciutat de Barcelona ha anat construint unes intenses relacions de cooperació amb la ciutat de L'Havana a través de l'*Oficina del Historiador de la Ciudad de La Habana* (OHCH). La cooperació s'ha fonamentat en donar suport als espais de diàleg tant a nivell local com internacional, i per impulsar l'intercanvi d'experiències i coneixements en l'àmbit de la gestió pública municipal per a la promoció de l'estat de benestar, particularment al barri de *La Habana Vieja*. Aquest intercanvi, a més, serveix com a model per a altres ciutats del país.

La fortalesa d'aquesta relació es deriva de la seva capacitat per mantenir-se vigent més enllà de les vicissituds que han marcat les relacions polítiques i diplomàtiques a nivell de país i, fins i tot, de regió. Aquesta solidesa posiciona Barcelona en una situació privilegiada per acompanyar aquesta ciutat en el nou escenari d'obertura que s'inicia a l'illa i per fer front, de manera conjunta, a les oportunitats però també als desafiaments d'aquest nou període històric per a Cuba.

Els principals eixos d'actuació que es treballaran de manera conjunta amb *La Oficina del Historiador de la Ciudad de La Habana* (OHCH) al llarg del 2016 són: l'urbanístic, el cultural i el de l'atenció a la població adolescent i juvenil. Entre les iniciatives i actuacions a desenvolupar en podem destacar les següents:

- Continuar donant suport als treballs engegats de la mà de l'OHCH i el Museu d'Història de Barcelona per la creació de la Sala d'Arquitectura i Urbanisme del Centre d'Interpretació al Palácio del Segundo Cabo -edifici emblemàtic del barroc cubà- per a contribuir a l'anàlisi i la promoció de les relacions entre Cuba i Europa. Durant el primer semestre de l'any s'inaugurarà aquesta Sala. També està previst realitzar una guia urbana que complementi la programació cultural de l'equipament.
- Vinculat a aquest projecte, es presentarà a la convocatòria cultural 2016 de la Unió Europea, la proposta de creació d'un laboratori de modelització virtual de L'Havana. Aquesta iniciativa compta amb la participació d'una xarxa d'universitats –entre les quals hi ha la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat de Florència-, l'*Oficina del Historiador*, l'ONG Arci i l'Ajuntament de Barcelona. La finalitat és capacitar els tècnics de l'OHCH en la utilització de la tecnologia làser terrestre per tal de crear realitats virtuals aplicables tant a la museografia com a la planificació urbana. De forma paral·lela, i conjuntament amb l'OHCH, també es promourà l'aplicació de la modelització virtual en l'elaboració del cadastre a la ciutat de L'Havana i a la conservació del patrimoni arquitectònic.
- En el marc del conveni signat amb la Unió Europea i l'*Oficina del Historiador*, l'Ajuntament –amb un fort protagonisme del departament d'Hàbitat Urbà- continuarà donant suport al procés de planificació estratègica de la badia de L'Havana amb l'objectiu de recuperar la relació entre la ciutat i l'espai portuari.
- Conjuntament amb l'Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona i a petició de la ciutat de L'Havana, es valorarà la proposta *Plan Maestro de l'OHCH* d'acompanyament tècnic al Pla Estratègic de la Badia de L'Havana amb l'objectiu de reorientar la gestió de la ciutat cap a un model més sostenible, incidint en diferents aspectes de la gestió municipal, com ara la mobilitat i la gestió de l'aigua. S'analitzarà, també, la implicació de Barcelona Cicle de l'Aigua SA (BCASA), empresa pública responsable d'aquesta activitat a la ciutat de Barcelona.
- Pel que fa referència a l'àmbit de l'atenció de la població adolescent, al llarg d'aquest 2016, s'acabarà la construcció de l'àrea d'esports de l'Escola Mendive iniciada el 2015.
- També en l'àmbit acadèmic, i d'acord amb el conveni signat entre l'Ajuntament de Barcelona, el Consorci d'Educació de Barcelona, l'Escola Massana i l'ISDI (Institut Superior de Disseny Industrial) es continuarà promovent l'intercanvi de professorat i alumnat entre l'Escola Massana i l'ISDI.
- Finalment, i a petició expressa de l'OHCH, s'acompanyarà la ciutat de L'Havana en el procés de posicionament i definició de la comunicació i imatge corporativa, tot contribuint al procés d'internacionalització de la ciutat i de l'OHCH. Aquesta línia de treball s'emmarca en el procés d'impuls de la cooperació Sud-Sud que persegueix establir una aliança entre Medellín i L'Havana en l'àmbit de l'urbanisme inclusiu i d'actualització de les estratègies de cooperació ciutat-ciutat (*vegeu apartat B*).

13

Maputo

Al llarg de la darrera dècada, la ciutat de Maputo i la ciutat de Barcelona han anat consolidant uns importants vincles de cooperació en el marc del memoràndum d'entesa signat el 2012 i que conclou aquest 2016. Aquests vincles s'han caracteritzat per incorporar un conjunt molt divers i representatiu d'actors públics i privats d'ambdues ciutats. A més de l'Ajuntament de Barcelona i el *Conselho de Maputo*, també participen ONG i empreses, tant a través de la convocatòria anual de subvencions com mitjançant projectes concertats a través de convenis i subvencions extraordinàries. Els departaments i àrees de l'Ajuntament de Barcelona que participen són l'Agència de Salut Pública de Barcelona, l'Institut de Mercats Municipals de Barcelona i el Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Totes les actuacions desplegades sorgeixen de la demanda i les necessitats identificades pel *Conselho de Maputo* i pactades amb Barcelona, i totes elles pretenen contribuir a l'augment de capacitats d'aquesta municipalitat, tant a nivell tècnic com a nivell de definició i formulació de polítiques públiques, d'acord amb l'Objectiu Estratègic 1 del PD vigent.

A continuació, es revisen algunes de les accions més estratègiques que es duren a terme a la ciutat de Maputo durant aquest exercici:

- Programa de millora de la gestió dels Mercats Municipals i la Seguretat dels Aliments. Mitjançant un conveni entre l'Agència de Salut Pública de Maputo i l'Institut de Mercats Municipals de Barcelona (IMMB), al llarg del 2016, el programa implementarà la creació d'una base de dades amb informació dels diferents Mercats Municipals presents a la ciutat, i formarà el personal per la seva gestió i manteniment. Es preveu que les dues primeres fases del projecte estiguin implementades a final d'any. Aquest projecte està liderat per l' IMMB.
- Així mateix, es donarà continuïtat als treballs i les formacions en el marc del Fòrum Municipal de Salut Pública de Maputo, òrgan creat el 2015 per començar a treballar alguns aspectes rellevants del control i vigilància d'activitats econòmiques i de seguretat dels aliments, en el qual, a més de diverses àrees del *Conselho Municipal de Maputo* (salut pública, activitats econòmiques, policia local i mercats municipals), també participen el Ministeri d'Agricultura, el Ministeri de Salut, la Facultat de Veterinària i de Biologia de Maputo i diverses associacions ciutadanes que treballen per la millora de les condicions de salut a la ciutat. En aquest Fòrum hi participen també Creu Roja, Mèdicus Mundi, i en representació de l'Ajuntament de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona.
- Com a resultat de la Llei de descentralització del 2006, Maputo acaba d'assumir la transferència de les competències en matèria d'assistència primària de Salut. A través de la modalitat de cooperació concertada prevista al PD, amb el treball d'ONG catalanes especialitzades, es donarà suport el desplegament efectiu d'aquest traspàs. Aquesta iniciativa s'emmarca dins el mateix Fòrum Municipal de Salut Pública de Maputo esmentat anteriorment.
- Conjuntament amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona, es posarà en marxa el Programa de Suport a les Biblioteques i Escoles de Maputo, amb l'objectiu de compartir l'experiència i les metodologies del model dels clubs de lectura que funcionen a les Biblioteques de Barcelona.
- S'implementarà i es farà seguiment del Projecte Pilot de Cooperació Empresarial en el sector del reciclatge i recuperació dels Residus Sòlids, impulsat i monitoritzat pel Grup de Treball sobre cooperació empresarial del Consell Municipal de Cooperació. Aquesta actuació està prevista com una acció concertada entre una ONG, Enginyeria sense Fronteres – ESF, i dues empreses, ANDRÒMINES i INSYSTE, i està orientada a millorar l'articulació de les entitats i empreses socials que treballen en la recollida i reciclatge de residus en aquest ciutat. El projecte també pretén millorar la relació i el treball coordinat entre el sector i la municipalitat. Aquest projecte s'alinea amb les necessitats identificades en el marc del Pla de Treball municipal (PERPU) de Maputo. Aquesta experiència pilot suposa una excel·lent oportunitat per valorar les possibilitats i els límits de la inclusió de l'empresa privada en aliances multi-actor de cooperació al desenvolupament.
- Emmarcat dins el Programa Nacional d'Ordenació de Barris del *Ministério da Terra e Desenvolvimento Rural* (2013) i el Programa de Desenvolupament Municipal de Maputo (PROMAPUTO), es donarà suport a la implementació del Projecte “Defensa do Direito à habitação através do acesso ao título de DUAT”, un projecte liderat per l'ONG Arquitectes Sense Fronteres en coordinació amb el Departament d'Assentaments Informals de la municipalitat i que té per objectiu defensar el dret a l'habitatge en comunitats i assentaments amb un alt grau d'informalitat.

Eix Tànger-Tetuan

A diferència de la resta d'àmbits geogràfics prioritaris d'actuació, la cooperació amb les ciutats i municipalitats de l'eix Tànger-Tetuan encara resta per consolidar. L'interès per treballar en aquesta regió respon a la voluntat expressada al PD per tal de buscar una major vinculació de la ciutat amb les poblacions de la ribera sud de la Mediterrània.

Així doncs, al llarg d'aquest exercici, es continuarà treballant per a consolidar una acció de cooperació que vagi més enllà de les actuacions concertades i a iniciativa d'altres entitats, per establir vincles de cooperació directa. A nivell sectorial, les actuacions previstes aniran orientades a promoure la participació, el diàleg i la concertació entre les institucions municipals i la societat civil, tot enfortint l'agenda de drets a la ciutat, amb una clara

atenció envers els col·lectius més vulnerables. De manera més concreta, podem identificar les activitats següents:

- Mitjançant la cooperació concertada amb diferents entitats de Barcelona, i amb la participació del Consell de la Joventut de Barcelona, es continuarà treballant en la transferència d'experiències de gestió associativa que ha de permetre aprofundir en la participació ciutadana en la gestió de la ciutat.
- Mitjançant la cooperació concertada, i amb el suport de l'Institut de Cultura (ICUB), l'àrea de gestió cívica i el Consorci de Biblioteques, s'acompanyarà la ciutat de Tetuan en el desplegament de les polítiques socials transferides a les seves Comunes. En aquest àmbit, i en col·laboració amb la Divisió d'Acció Social de l'Ajuntament de Tetuan, es compartiran experiències entre les dues ciutats per identificar bones pràctiques en la gestió per part de la societat civil dels espais de proximitat tutelats per les autoritats públiques. En la mateixa línia, Barcelona donarà suport a la posada en marxa d'una casa associativa a la medina de Tetuan.
- De manera complementària, a través del programa de Cooperació per a la Justícia global en ciutats específiques, des de les entitats de Barcelona, es continuarà donant suport als treballs d'enfortiment de la Divisió d'Acció Social de Tetuan en l'elaboració d'una diagnosi per a l'enfortiment d'associacions, la capacitat per a la formulació de bons projectes d'intervenció en barris.
- Continuant amb la iniciativa promoguda l'any anterior, se seguirà donant suport a una campanya de promoció de treball digne. Aquesta acció, alineada amb el treball de l'Organització Internacional del Treball (OIT), es desplegarà en concertació amb els sindicats.
- Pel que fa a les comunes rurals de l'Eix Tànger-Tetuan, la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona es canalitzarà a partir del conveni que té signat amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD) i s'enfocarà a donar suport a les Comissions d'Igualtat de les comunes.

Poblacions Palestines

15

De manera excepcional, a més de les prioritats geogràfiques representades en les cinc ciutats referides anteriorment, el vigent Pla Director estableix que aquesta política pública també ha de prestar una atenció especial a les poblacions palestines de Cisjordània i la franja de Gaza. L'acció de l'Ajuntament amb aquesta població és fonamentalment de caràcter humanitari i s'orienta a l'assoliment de l'objectiu estratègic 6 del PD. A continuació es detallen algunes de les actuacions programades.

- Durant el 2016, personal especialitzat del Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona farà seguiment sobre el terreny de la implementació del Projecte de Rehabilitació d'Habitatges a la Franja de Gaza, finançat a través de l'Oficina d'Espanya de l'Agència de Nacions Unides per als Refugiats de Palestina a l'Orient Pròxim (UNRWA). Igualment, durant aquest exercici també es farà seguiment i justificació dels Programes d'Emergència finançats, conjuntament amb el FCCD a aquest organisme, en l'àmbit del suport psicosocial als infants que viuen la situació del conflicte; especialment després de l'última crisi humanitària que ha viscut la franja de Gaza a l'estiu de 2014.

D'altra banda, mitjançant convenis i acords bilaterals de col·laboració es posaran en marxa diferents Programes Bilaterals de suport a Municipis i entitats municipals palestines per donar compliment de l'Objectiu Estratègic 1, referent a l'augment de les seves capacitats tècniques i de gestió. De manera més concreta, es portaran a terme les activitats següents:

- S'impulsarà la posada en marxa d'un Partenariat (*Water Operators Partnership* - WOP) a Gaza entre els operadors d'aigua municipals de Barcelona (BCASA) i del Consell Comarcal del Maresme, i el *Coastal Municipal Water Utility* (CMWU) de la Franja de Gaza, que també és membre formal del *Global Water Operators' Partnerships Alliance* - GWOPA de UN-Habitat. Les activitats consistiran a realitzar assistències tècniques en matèria de gestió d'aigua i sanejament, aprofitament d'aigües pluvials i control de pluges torrencials. La iniciativa compta amb la participació del FCCD, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Xarxa Med Cities) i diverses ONG de la ciutat (Acció Contra la Fam - ACF i Enginyeria Sense Fronteres - ESF).
- Acompanyament a BCASA per a la implementació d'un WOP a Betlem, impulsat també pel GWOPA.

- A la ciutat de Nablus, a Cisjordània, es continuarà amb els treballs en el marc del conveni signat entre ambdues ciutats el 2015, per a donar suport al seu sistema d'emergència i de seguretat ciutadana. El projecte dona resposta a una demanda procedent del departament de bombers d'aquesta ciutat cisjordana per augmentar les seves capacitats per a la prevenció i la intervenció en desastres i emergències, en qualitat d'agents de protecció civil.

Les actuacions descrites a les ciutats anteriors es complementaran amb la resta d'iniciatives de la societat civil barcelonina a través de la convocatòria de subvencions 2016 de la DJGCI i dels projectes aprovats en convocatòries anteriors i actualment en execució.

En concret, a Medellín, destaquen les accions referides a l'enfortiment de les capacitats per al desplegament de polítiques socials; a L'Havana, es treballarà en la creació del primer equipament adreçat a joves i adolescents a la ciutat, en la digitalització i millora de l'accés dels arxius de la ciutat, i en la millora de l'accessibilitat a *La Habana Vieja*.

Pel que fa a les poblacions palestines, cal destacar que la convocatòria d'enguany, igual que la de l'any passat, incorpora una línia de subvencions orientada a finançar intervencions en contextos d'emergència i postemergència a la franja de Gaza.

B. ALTRES CIUTATS D'ACTUACIÓ PREFERENT I COOPERACIÓ TRIANGULAR

16

Tant el context urbà global com la implicació de Barcelona poden dur, per circumstàncies que ho requereixin, a incorporar accions específiques en ciutats no previstes com a prioritàries en el PD. Aquest estableix que, mitjançant els plans anuals, es puguin afegir ciutats d'actuació preferent sempre que compleixin amb els criteris de necessitat, capacitats i eficàcia.

REQUADRE 2. CRITERIS PER IDENTIFICAR CIUTATS SÒCIES PRIORITÀRIES

- A. Criteris de necessitat:** IDH + índex de desigualtat + índex de pobresa multidimensional.
- B. Criteris de capacitats:** associació prèvia + presència d'agents barcelonins i catalans + col·lectius de persones migrades + agenda coincident amb les nostres experteses sectorials + dimensions i problemàtiques similars.
- C. Criteris d'eficàcia:** capacitats institucionals del soci + respecte dels drets humans + compromís amb el desenvolupament + proactivitat en la relació d'associació.

A continuació, s'exposen actuacions en diversos àmbits sectorials a ciutats en les quals Barcelona treballarà al llarg d'aquest 2016. Igual que ja succeeix amb les ciutats prioritàries, aquestes actuacions es desplegaran amb la voluntat de consolidar un espai de diàleg, d'intercanvi i de cooperació permanent d'acord amb els principis que orienten aquesta política pública.

Per al 2016, i fruit de l'experiència d'exercicis anteriors, el programa de Ciutats Específiques de la convocatòria inclourà Dakar, San Salvador i la seva àrea metropolitana i Sarajevo com a ciutats d'intervenció preferent. I, en el de Cooperació per a la Justícia Global, es mantindran Cuenca (Equador), Saida i Trípoli (Líban), i Tunis, Sfax i Sousse (Tunísia) com a ciutats de prioritat 2; a més de Dakar (Senegal), Quito (Equador) i San Salvador (El Salvador).

En el marc de la iniciativa ISTEPS (*Innovation in Sustainable Territorial Partnerships*) impulsada per PNUD-ART, Barcelona treballarà en concertació amb actors de diversos àmbits i d'acord amb les necessitats següents:

- Al Líban, Barcelona en coordinació amb el Ministeri de l'Aigua i la Energia d'aquest país, el PNUD, diverses municipalitats i especialistes de l'àmbit universitari, prepara la possibilitat de treballar en la creació d'un model d'Estudi de Conca Hidrogràfica al país per a prevenir inundacions.

- En aquest mateix país, en coordinació amb el PNUD, i a través del *Lebanese Hosting Communities Project (LHCP)*, també es participarà en una acció conjunta de les Cooperacions Catalanes (ACCD, AMB-MedCitties, FCCD, DIBA) amb l'objectiu d'enfortir les capacitats de resposta de ciutats d'acollida de persones refugiades de Síria i Palestina al Líban.

Altres ciutats d'actuació preferent no prioritàries amb què es treballarà:

- A iniciativa de la pròpia ciutat, aquest any es començaran els treballs d'interlocució a nivell polític i tècnic amb el govern i la resta d'actors de la societat civil de la ciutat de Tunis per identificar espais de treball conjunt. L'objectiu és donar suport al procés de descentralització endegat pel país i, en especial, ampliar les capacitats institucionals i ciutadanes.
- En el cas de Sarajevo, es preveu continuar donant suport institucional a aquesta ciutat en l'àmbit de l'organització de grans esdeveniments culturals, procés iniciat el 2014.
- En el cas de San Salvador i la seva àrea metropolitana, l'Ajuntament continuarà amb la línia de col·laboració posada a terme en concertació amb l'AMB, per donar resposta a una demanda de les autoritats d'aquesta ciutat d'Amèrica Central en l'àmbit de la gestió de residus sòlids.
- Conjuntament amb la Xarxa de ciutats de la mediterrània - MedCités impulsada per l'AMB, es participarà i es donarà suport a Projectes de Millora de la Gestió de Residus i aprofitament d'Aigües Pluvials i subterrànies en què participaran diverses ciutats libaneses i tunisianes membres d'aquesta xarxa. En totes les activitats relacionades en aquest àmbit al Líban, es prioritzaran les actuacions a la ciutat de Saida.

Paral·lelament, es continuarà impulsant modalitats de cooperació alternatives a la cooperació tradicional, amb l'objectiu de treure un major profit de la mobilització de coneixements, l'intercanvi d'experiències i el diàleg entre iguals com una fórmula privilegiada d'aprenentatge. D'aquesta manera, al llarg del 2016 Barcelona continuarà treballant com a catalitzador per a potenciar aquest diàleg i intercanvis de coneixements entre ciutats prioritàries que comparteixen necessitats i problemàtiques similars, a més d'experiències i pràctiques exitoses. A continuació, es relacionen algunes accions programades per a aquest exercici en aquest àmbit de la cooperació Sud-Sud i triangular:

- A Amèrica Llatina, es promouran accions de cooperació triangular entre les ciutats de Barcelona, Medellín i l'Havana en l'àmbit de la planificació urbana estratègica i inclusiva i en l'impuls de l'emprenedoria i les estratègies d'internacionalització, tot considerant les especificitats i experiències de cadascuna d'aquestes ciutats.
- A la regió mediterrània, i en concertació amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona a través de la xarxa de ciutats mediterrànies *Medcités* s'acompanyarà els processos de planificació urbana estratègica iniciats a la ciutat de Tetuan.

3. Acció Humanitària

L'Ajuntament va iniciar el 2014 un procés de reflexió per identificar la millor manera sobre com des de Barcelona s'hauria de contribuir als esforços col·lectius de l'acció humanitària. Tot considerant les seves capacitats i el seu valor afegit, es va considerar oportú treballar l'acció humanitària focalitzant els esforços en situacions de postemergència i en emergències de llarga durada i conflictes oblidats. Com a resultat, al llarg d'aquest 2016 es duran a terme un seguit d'actuacions per donar resposta a aquestes prioritats:

- ▶ Arran del procés de reflexió, la convocatòria de subvencions del 2016, com ja va ocórrer amb la del 2015, inclourà dues línies de finançament específiques:
 - I. Per promoure intervencions en crisis de llarga durada a l'Àfrica Subsahariana, amb especial atenció a la República Democràtica del Congo en els àmbits de la salut, la protecció de les persones, l'aigua, el sanejament i la higiene i la seguretat alimentària.
 - II. Per promoure intervencions en contextos d'emergència i post-emergència a la Franja de Gaza i derivats de la crisi de refugiats a la mar Mediterrània.
- ▶ Les actuacions finançades en el marc de la convocatòria de subvencions a la franja de Gaza es veuran complementades amb les accions de suport psicosocial als infants víctimes del conflicte mitjançant actuacions específiques amb les escoles d'UNRWA.
- ▶ Per la seva banda, la línia d'actuació en l'àmbit de les crisis de llarga durada a la República Democràtica del Congo es veurà complementada amb el desplegament del conveni signat amb ACNUR (Agència de l'ONU per als refugiats), orientat a facilitar la integració de dones desplaçades.
- ▶ Aquestes actuacions es complementaran amb el suport a les entitats de referència en l'acció humanitària en el desplegament de les seves activitats davant situacions d'emergència o postemergència, així com en les iniciatives adreçades a la sensibilització de la ciutadania barcelonina sobre aquestes realitats, especialment, pel que fa a la situació que pateixen les poblacions refugiades.
- ▶ A més, l'Ajuntament fa una reserva de crèdit per a posar a disposició de les entitats en cas que es donin situacions d'emergència a les ciutats prioritzades pel PD i aquest Pla Anual.

4. Actuacions en el marc del pla “Barcelona, ciutat refugi”

Sota el paraigua del pla “Barcelona, ciutat refugi”, al llarg d’aquest 2016, la DJGCI impulsarà un seguit de mesures i actuacions per tal d’ajudar el màxim possible les persones refugiades i assegurar que els seus drets no siguin vulnerats. Aquest pla es va posar en marxa el setembre del 2015 per donar-hi resposta i preparar la ciutat per acollir, assistir, proveir dels serveis necessaris i garantir els drets de les persones refugiades, així com per exigir als estats que compleixin les normes més elementals del dret humanitari.

L’objectiu últim d’aquest pla és oferir una resposta coordinada, forta i conjunta de tots els actors europeus, d’acord amb el ple respecte amb el dret internacional. En aquest sentit, el món municipal, i concretament Barcelona, ha de jugar un paper capdavanter, atès que el major gruix de refugiats acabarà vivint en ciutats i és des de les ciutats des d’on s’hauran de coordinar i posar en marxa mesures per garantir, no només l’arribada de refugiats, sinó també el seu assentament i la seva integració.

21

Com a resultat, i atès el seu àmbit competencial i experiència, les activitats que s’impulsaran des de la DJGCI prendran en consideració actuacions en camps de refugiats i desplaçats; d’altres destinades a enfortir la col·laboració amb altres municipis europeus que actuen com a espais d’acollida i/o de trànsit i, finalment, es treballarà des de la comunicació i la incidència pública i política per a una major sensibilització a més de garantir una adequada reubicació de les persones refugiades i l’establiment d’un passatge legal i segur d’arribada, així com de polítiques que actuïn sobre l’arrel del problema.

A continuació s’exposen, de manera més concreta, algunes de les actuacions programades en aquest àmbit:

- Per assolir els objectius plantejats, la DJGCI desenvoluparà dues noves modalitats a la convocatòria 2016. Més concretament:
 - la primera, emmarcada dins el programa de Cooperació per a la Justícia Global, pretén promoure intervencions en contextos d’emergència i postemergència a la Franja de Gaza i derivats de la crisi de refugiats a la mar Mediterrània. En aquest darrer cas, es promouran actuacions orientades a millorar les condicions de vida de la població afectada, als països d’acollida, països de trànsit i/o zones de conflictes bèl·lics. En aquesta línia, es col·labora amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament en les accions desplegades en el marc de la campanya que mobilitza fons dels municipis catalans davant d’aquesta crisi.
 - la segona, dins el programa d’Educació per a la Justícia Global, pretén impulsar i donar suport a projectes per a la sensibilització i conscienciació en matèria d’asil i refugi, amb la voluntat de donar a conèixer a la ciutadania barcelonina la realitat de les persones que deixen els seus països, les causes que les provoquen, així com de desmentir mites i rumors a l’entorn de la població immigrada.
- Es continuarà treballant amb la iniciativa impulsada pel Comitè Català de l’ACNUR tant a educació primària com secundària i que consisteix a portar a l’aula el testimoni d’un refugiat/da i/o sol·licitant d’asil

que viu a Catalunya. Igualment, l'àrea Educació per a la Justícia Global participarà activament en el grup de treball impulsat per la Generalitat de Catalunya en aquest àmbit i que compta amb la implicació de nombroses entitats públiques i privades.

- ▶ Així mateix, es donarà suport a la feina desplegada per la Xarxa Asil.cat, conformada per diverses entitats barcelonines, i que té per objectiu millorar les capacitats d'acollida de la societat catalana de les persones sol·licitants de protecció internacional i d'apatrídia, refugiades, apàtrides i persones denegades de la protecció internacional, a través del reconeixement dels seus drets mitjançant la realització d'activitats d'assistència, atenció, incidència, formació i sensibilització.
- ▶ Es donarà suport a l'organització del Fòrum Internacional sobre l'acollida i la integració de persones refugiades a la ciutat. Els objectius d'aquesta trobada són, d'una banda, exposar experiències i contribuir a l'intercanvi de bones pràctiques entre les ciutats i els països que estant treballant en l'assentament i la integració dels refugiats i, de l'altra, posicionar a Barcelona com un actor europeu compromès amb els drets humans.
- ▶ Es donarà suport a noves iniciatives de suport i protecció internacional associada a la crisi dels refugiats.

5. Promoció de la Coherència de Polítiques per al Desenvolupament (CPD)

Amb l'objectiu d'avançar cap a una cooperació de banda ampla, que vagi més enllà de les actuacions pròpies de cooperació en països i ciutats sòcies i que prengui en consideració altres àmbits de l'acció exterior, així com d'altres polítiques domèstiques amb un impacte sobre les poblacions de tercers països, al llarg d'aquest any, s'impulsaran diverses actuacions per indagar i identificar els espais de promoció de la coherència de polítiques.

Aquest objectiu s'impulsarà des de la DJGCI amb el suport d'altres àrees del Consistori. Entre d'altres, de manera més concreta, es proposa dur a terme les iniciatives següents:

- ▶ Amb l'objectiu d'avançar en la promoció dels valors de la justícia global entre la resta de departaments i àrees de l'Ajuntament de Barcelona, al llarg d'aquest exercici l'àrea d'EJG identificarà diferents actuacions encaminades a sensibilitzar sobre els impactes que a nivell global tenen certes polítiques d'àmbit local impulsades des de determinats departaments i àrees de l'Ajuntament.
- ▶ A la convocatòria 2016, dins del programa d'Educació per a la Justícia Global, es crea una nova modalitat dirigida específicament a promocionar i sensibilitzar d'acord amb la necessària coherència amb la justícia global en el conjunt de l'acció de govern de la ciutat i de les administracions públiques d'escala superior. Entre les accions a finançar es consideraran la recerca, la formació, la incidència i la campanya en diversos àmbits: la justícia ambiental, l'econòmica, la regional (en relació amb el moviment de persones a la Mediterrània) i la pau i el desarmament.
- ▶ De manera concreta, en concertació amb diferents actors de la societat civil barcelonina, s'impulsaran accions d'incidència en l'àmbit de la sobirania alimentària a partir del projecte europeu impulsat conjuntament amb GRAIN anomenat "*Food Smart Cities for Development*" i que considera la coherència de polítiques per al desenvolupament des d'un doble vessant, tant a nivell domèstic com internacional.
- ▶ Igualment, i per sensibilitzar a la ciutadania sobre l'impacte que en moltes ocasions les nostres decisions i pautes de consum tenen sobre la sostenibilitat mediambiental del planeta i sobre altres comunitats d'altres països i regions del món, es continuarà donant suport a la Festa de Comerç Just. Arran d'un procés de reflexió entre organitzadors i altres entitats de la ciutat en què va participar la DJGCI, en l'edició d'enguany hi participaran també les entitats d'Economia Social i Solidària i de foment de la banca ètica. Igualment, es realitzaran activitats al llarg de tot l'any i s'inclouran propostes en l'àmbit del software lliure.

6. Una cooperació transformadora: l'Educació per a la Justícia Global i l'agenda dels Drets Humans

Més enllà dels diversos instruments de cooperació destinats a contribuir a millorar les condicions i capacitats amb què compten les ciutats sòcies, el vigent PD fa una aposta clara i decidida per qüestionar i combatre les relacions de dependència que expliquen les situacions de pobresa i exclusió en què viu sotmesa una part important de la població mundial. Les prioritats transversals recollides en el mateix PD reflecteixen aquesta aposta i són d'especial rellevància a l'hora de definir l'estratègia per a les actuacions en l'àmbit de EJG en les seves diverses dimensions i en el desplegament de l'agenda de drets.

REQUADRE 3. PRIORITATS TRANSVERSALS PD 2013-2016

Objectiu transversal 1. Promoure el respecte integral, la consolidació i l'exercici efectiu dels drets humans, amb una atenció als drets dels infants, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social.

Objectiu transversal 2. Promoure la cultura de la pau i incorporar la perspectiva de la sensibilitat al conflicte i de construcció de pau.

Objectiu transversal 3. Promoure la sostenibilitat del desenvolupament en la seva triple dimensió: social (que inclou la cultural i la política), econòmica i ambiental.

Objectiu transversal 4. Promoure l'equitat entre les dones i els homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere.

25

EDUCACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL

La proximitat amb la ciutadania i la societat civil situa a l'Ajuntament de Barcelona en un posició de privilegi per a promoure una major sensibilització i informació als barcelonins i barcelonines sobre les situacions de desigualtat i injustícia que viu una gran part de la població mundial, els factors que les provoquen i perpetuen, així com les creixents interaccions que existeixen entre les decisions preses a nivell local i les seves conseqüències a nivell global.

Dins aquest àmbit d'actuació es treballen quatre metodologies diferents: la incidència i mobilització, la formació, la sensibilització i la recerca. Cadascuna d'elles respon a objectius i públics diferents. La necessitat d'involucrar actors diversos, tant públics com privats, de totes les edats i condicions, fa necessari repensar contínuament com desplegar les actuacions en aquest àmbit. Al llarg d'aquest exercici, es continuarà treballant per ampliar els col·lectius destinataris i els temes considerats (incloent-hi els moviments socials i problemàtiques de la ciutadania compartides tant al Nord com al Sud), per enfortir les capacitats d'entitats i organitzacions de la societat civil i per fer un ús més intens i selectiu de les oportunitats de comunicació derivades de les eines i esdeveni-

ments institucionals. Així mateix, es proposa endegar alguna actuació per promoure els valors de la justícia global entre alguns departaments i àrees seleccionats de l'Ajuntament.

Fruit d'aquesta necessitat i de l'experiència acumulada al llarg dels anys, l'Ajuntament de Barcelona ha liderat un procés de reflexió col·lectiu amb altres institucions i organitzacions especialitzades en torn a les possibilitats i els límits d'aquestes diverses metodologies. Com a resultat, s'ha apostat per dos metodologies que complements l'acció pública: l'Aprenentatge i Servei (APS) i la Teoria del Canvi.

REQUADRE 4. APRENTATGE I SERVEI (APS)

L'Aprenentatge i Servei (APS) és una metodologia educativa que parteix de la necessitat de vincular l'aprenentatge de l'alumnat més enllà de l'escola. Això implica considerar l'entorn de l'escola i el barri com un espai educatiu, i amb capacitat de formació i transformació. L'aplicació d'aquesta metodologia fomenta que els i les estudiants de primària, secundària, batxillerat, cicles formatius i universitats i l'educació en el lleure puguin aplicar els seus aprenentatges a la comunitat a partir de la prestació d'un servei a les entitats i associacions, en aquest cas, de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional. L'oferta de servei per part de l'alumnat ha de partir d'una necessitat real de les entitats, i ha d'incorporar un component clar d'Educació per al Desenvolupament. L'adopció d'aquesta metodologia en el treball en EpD significa posar l'escola al centre dels processos de conscienciació ciutadana i creació de ciutadania crítica i compromesa amb el seu entorn més immediat i alhora l'entorn més global.

REQUADRE 5. TEORIA DEL CANVI

Per la seva banda, tot i no tenir un significat unívoc, existeix força consens en definir la Teoria del Canvi com una aproximació a l'anàlisi i l'avaluació de l'acció social que permet articular com i per què una determinada actuació condueix a un canvi específic. Aquesta aproximació permet descriure el conjunt d'assumpcions que expliquen la seqüència de passos que condueixen a la consecució d'un objectiu, i les connexions que existeixen entre les activitats concretes i l'impacte real d'una intervenció o un programa en el llarg termini. Així entesa, la Teoria del Canvi implica explorar el conjunt de creences i assumpcions sobre com es produeix el canvi. Es tracta d'una aproximació molt utilitzada en l'avaluació de polítiques socials i també en el camp de la cooperació internacional al desenvolupament.

26

Com ja es va iniciar l'any passat, el desplegament d'aquestes noves maneres de treballar s'està realitzant de manera gradual i monitoritzada per institucions i persones expertes per tal de garantir un correcte acompanyament. En coherència amb aquest enfocament, el 2016 l'Ajuntament promourà un seguit d'accions que es detallen tot seguit.

- Amb la voluntat de continuar donant compliment a l'objectiu estratègic 4 del PD orientat a "Ampliar les capacitats en l'educació per al desenvolupament, l'educació pels drets humans i l'educació per la pau", la convocatòria de subvencions d'enguany continuarà mantenint una línia de finançament específica al respecte (per a projectes anuals i pluriennals). Igualment, es continuarà donant suport i consolidant —ja porta tres anys— una modalitat pròpia adreçada a finançar projectes d'Aprenentatge i Servei per promoure iniciatives que incorporin aquesta metodologia i que es presentin de forma concertada entre ONG i centres educatius.
- Com a novetat, aquest any s'incorporen dues noves modalitats a la convocatòria dins la línia d'Educació per a la Justícia Global. La primera d'elles anirà dirigida específicament a promocionar i sensibilitzar en torn a l'assoliment d'una major coherència amb la justícia global en el conjunt de l'acció de govern de la ciutat i de les administracions públiques d'escala superior per a promoure el desenvolupament. La segona modalitat, en coordinació amb el pla "Barcelona, ciutat refugi", pretén promocionar projectes per a la sensibilització i conscienciació en matèria d'asil i refugi.

- De manera més concreta, altres actuacions en l'àmbit de l'Aprenentatge i Servei aplicat a l'Educació per a la Justícia Global consistiran en:
 - l'organització d'un seminari de formació i acompanyament per al seguiment dels projectes d'aprenentatge i servei de les entitats de cooperació i educació per la justícia Global.
 - la publicació d'una guia sobre ApS arran del procés d'implementació d'aquesta metodologia a les entitats del sector, fruit del seminari i del projecte europeu "Regions per l'educació per al desenvolupament sostenible i la solidaritat internacional – REDDSO".
 - l'avaluació del procés d'implementació durant els darrers tres anys d'aquesta metodologia a les entitats de cooperació internacional i educació per al desenvolupament de Barcelona.
 - en el marc de les actuacions als districtes de la ciutat, es realitzarà una proposta de formació, assessorament i acompanyament a les entitats dels districtes d'Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sarrià-Sant Gervasi per tal que puguin desenvolupar projectes a les seves escoles.
- Pel que fa a la implementació de la teoria del canvi als projectes d'EJG, aquest any, es continuarà donant suport a les entitats del sector mitjançant l'acompanyament i la formació en els àmbits concrets de la planificació i l'avaluació.
- Com a resultat de la necessitat observada d'afavorir una major coordinació entre les diverses iniciatives promogudes per les entitats per a sensibilitzar i incidir sobre temàtiques similars, i amb la voluntat d'aconseguir un major ressò i alineament entre els diversos actors de la ciutat, l'àrea d'Educació per a la Justícia Global liderarà la creació d'espais de concertació.
- En concertació amb diferents agents d'Educació per a la Justícia Global de la ciutat s'impulsaran:
 - Conveni estratègic amb LaFede.cat –organitzacions per a la justícia global- per continuar treballant conjuntament línies prioritàries que tenen a veure amb la justícia global, coherència de polítiques, acompanyament als processos de formació a les entitats, educació i comunicació, la constitució de la Taula per Mèxic i organització de les beques *DEVReporter –per a una informació internacional responsable*, entre d'altres iniciatives.
 - Acolliment de dos estudiants en pràctiques d'Educació Social i Pedagogia en conveni amb la UAB per reforçar l'àmbit de l'educació formal i les seves possibilitats de treballar temàtiques i projectes d'educació per a la justícia global
- Finalment, i per a sensibilitzar a la ciutadania sobre el consum responsable i la necessitat de promoure nous models econòmics més sostenibles, es continuarà donant suport a la Festa de Comerç Just.

AGENDA DE PROMOCIÓ DELS DRETS

Amb l'objectiu de donar resposta a les prioritats transversals recollides al PD (*vegeu requadre 3*), aquest PA considera tot un seguit d'actuacions específiques. Aquestes accions pretenen enfortir les capacitats tant pròpies com les de la resta d'actors amb els que es treballa de manera concertada o subsidiària, per tal d'assegurar que totes les actuacions promogudes des del consistori prenen en consideració aquestes prioritats al llarg de tota la intervenció que transcorre des de la concepció fins a l'avaluació i rendició de comptes.

Aquestes prioritats, en coherència amb el que preveu la Llei catalana de cooperació al desenvolupament, s'orienten a la promoció de canvis en les relacions i les estructures que fonamenten la pobresa, l'exclusió, les desigualtats i els conflictes, elements que dificulten els processos de generació i promoció del benestar. A continuació, s'exposen algunes de les actuacions programades en aquest àmbit:

- Durant el 2016, es continuarà donant suport a la promoció dels drets de les dones en la seva dimensió productiva mitjançant una modalitat en la convocatòria de subvencions dins del "Programa de Cooperació per a la Justícia Global" que promogui les capacitats emprenedores i professionals d'aquest col·lectiu.
- De manera transversal, se seguirà utilitzant el marcador de gènere com a criteri per valorar els diferents projectes presentats a la convocatòria anual. Aquest criteri permet d'identificar i potenciar aquelles propostes que tenen un major impacte en aquest àmbit.

- ▶ En el mateix sentit, també es mantindrà la modalitat de subvencions dirigida a projectes de cooperació per a la Justícia Global que promoguin els drets fonamentals del col·lectiu LGTB. Aquestes actuacions pretenen enfortir les capacitats d'incidència d'aquests col·lectius, millorar el coneixement sobre aquests drets i donar resposta a la vulnerabilitat i marginació derivades de l'orientació sexual i d'identitat de gènere.
- ▶ Pel que fa als àmbits de la construcció de la pau i la defensa, promoció i protecció dels drets humans, al llarg del 2016, es continuarà apostant per la formació i capacitació sobre l'enfocament basat en drets humans (EBDH). Un cop feta l'any 2015 una primera formació adreçada tant al personal tècnic de la DJGCI i d'altres unitats de l'Ajuntament, així com a d'altres ens municipals, el 2016, s'iniciarà una fase en la qual s'implementarà aquest enfocament en alguns projectes de cooperació bilateral directa que es duguin a terme des de la Direcció.
- ▶ Paral·lelament, es continuarà participant a les diferents xarxes sobre aquesta temàtica, com ara la Comissió de Pau i Diplomàcia de Ciutats del FCCD o la d'Alcaldes per la Pau, liderada per la ciutat de Girona.
- ▶ S'estudiarà la manera de donar suport a una iniciativa per acollir a Barcelona entre tres i quatre periodistes i activistes mexicans amenaçats de mort. El període d'acolliment seria entre 1 i 6 mesos i s'organitzarien diverses accions en matèria de sensibilització i incidència per apropar aquesta qüestió a la ciutadania.
- ▶ Amb l'objectiu de promoure la recerca, l'anàlisi i la sensibilització en aquests àmbits, des de l'Ajuntament de Barcelona, es donarà continuïtat a les diverses iniciatives d'organitzacions i institucions de la societat civil basades a la ciutat, com ara:
 - El Programa *Escriptor Acol·lit*, coordinat per l'entitat PEN català, que té com a finalitat acollir durant un període de dos anys un escriptor o escriptora amenaçat, perseguit o amb risc de ser empresonat com a conseqüència dels seus escrits. L'Ajuntament de Barcelona, a més de contribuir-hi econòmicament, posa a disposició del programa un habitatge per acollir a l'escriptor/a;
 - La promoció de la Casa de la Memòria de Medellín, en concertació amb l'ICIP;
 - El suport a les activitats de promoció de la pau des de l'àmbit municipal, dutes a terme pel Centre Delàs; el Cicle Anual de Drets Humans i el Festival del Tibet i les estades d'infants sahrauís a Barcelona durant les vacances escolars d'estiu.

7. Suport al sector

Les entitats i organitzacions de la societat civil basades a Barcelona representen un tret distintiu de la ciutat a més d'una aportació crucial per a aquesta política pública. Conscients d'aquesta realitat, i com posa de manifest el vigent PD, l'acció municipal en matèria de cooperació, Educació per la Justícia Global i assistència humanitària, necessita de la complicitat, complementarietat i coherència d'aquests actors. En conseqüència, aquest PA continua apostant pel suport al sector a través de diversos instruments i iniciatives que pretenen enfortir-lo i aconseguir una major visibilitat de les seves actuacions. A continuació es detallen les principals actuacions previstes:

- ▶ Impulsar la iniciativa de la societat civil de la ciutat a partir de la convocatòria de subvencions adreçada a les ONG. La convocatòria de subvencions del 2016 dona continuïtat a les línies pilot incorporades l'any 2014 –drets del col·lectiu LGTB i capacitats productives amb enfocament de gènere–, i n'incorpora dues de noves en l'àmbit de l'Educació per la Justícia Global: coherència de polítiques públiques i sensibilització en la temàtica de refugi i asil. Com a novetat, i amb l'objectiu d'assolir un menor impacte mediambiental i alhora racionalitzar i simplificar la documentació a aportar, la via de presentació de sol·licituds és la telemàtica. A continuació, s'exposen esquemàticament les diferents modalitats, així com els pressupostos assignats d'acord amb el crèdit pressupostari aprovat i publicat en la convocatòria. Els imports que s'indiquen inclouen pressupost 2016 i 2017, amb motiu dels projectes plurienials. Val a dir que aquestes consignacions pressupostàries es van fer abans que s'aprovés l'increment de pressupost 2016 de la DJGCI, el qual permetrà ampliar el crèdit pressupostari inicial de la convocatòria:

REQUADRE 6. CONVOCATÒRIA DE SUBVENCIONS, 4.670.000 EUR

- A. Programa de Cooperació per a la Justícia Global (2.120.000 EUR).**
Modalitat A1. Projectes de Cooperació al Desenvolupament que incideixin positivament en els objectius estratègics i objectius específics que estableix el PD (anual i pluriennal)
Modalitat A2. Projectes de Cooperació al Desenvolupament que promoguin els drets fonamentals del col·lectiu LGTB (anual)
Modalitat A3. Projectes que reforcin capacitats productives amb un enfocament especial de gènere (anual)
Modalitat A4. Intervencions en crisis de llarga durada (pluriennal)
Modalitat A5. Intervencions en contextos d'emergència i postemergència (anual)
- B. Programa de Cooperació per a la Justícia Global a ciutats específiques (1.200.000 EUR)**
Modalitat B1. Projectes de Cooperació al Desenvolupament a ciutats específiques que incideixin positivament en els objectius estratègics i objectius específics que estableix el PD (anual i pluriennal)
- C. Programa d'Educació per a la Justícia Global (1.350.000€).**
Modalitat C1. Projectes d'Educació per a la Justícia Global que incideixin positivament en els objectius estratègics i objectius específics que estableix el PD (anual i pluriennal)
Modalitat C2. Projectes d'aprenentatge i servei presentats entre una ONG i un o més centres educatius (anual)
Modalitat C3. Projectes dirigits a promoure la coherència de polítiques per al desenvolupament i la responsabilitat exterior (anual)
Modalitat C4. Projectes d'Educació per a la Justícia Global que incideixin en la sensibilització i en la conscienciació en la temàtica del refugi i asil, els fluxos migratoris, els desplaçaments forçats i les causes que els originen (anual)

30

- Continuar donant suport al funcionament de l'hotel d'entitats del sector de la cooperació internacional al desenvolupament inaugurat l'exercici passat al carrer Erasme de Janer, i que complementa el suport que rep la pròpia Lafede.cat – Organitzacions per a la Justícia Global anualment, mitjançant la cessió d'un altre local per a la seva seu, al carrer Tàpies, i el conveni per donar suport al seu funcionament i als serveis que ofereix al conjunt d'entitats. Al llarg d'aquest primer any de funcionament, aquest espai al centre de la ciutat ha posat en comú a diversos col·lectius que treballen per assolir objectius similars però en territoris diferents, uns a través de la cooperació al desenvolupament i altres que treballen en actuacions amb els col·lectius vulnerables de la ciutat.
- En col·laboració amb el Col·legi de Periodistes, es continuarà donant suport a la formació i assessorament que des d'aquesta associació es realitza perquè ONG i altres entitats del sector millorin les seves estratègies de comunicació i les seves relacions amb els mitjans de comunicació.
- Amb la voluntat de seguir contribuint al necessari procés d'internacionalització de les organitzacions de la societat civil barcelonina, aquest any es promouran actuacions formatives encaminades a facilitar el seu accés a l'entramat polític institucional i de possibilitats de finançament de les institucions europees.
- Finalment, des de l'àrea d'EJG es proposa desenvolupar diversos grups de treball a partir de la identificació d'eixos temàtics per tal d'articular, coordinar i trobar complementaritats entre les entitats que treballen en àmbits semblants i així millorar els resultats conjunts en termes de sensibilització i visibilitat. Des de l'Ajuntament de Barcelona es facilitarà tant aquest espai de coordinació com les eines necessàries.

8. Una cooperació eficaç i de qualitat

Avançar en la coordinació i la coherència amb la resta d'actors implicats, millorar la transparència i orientar les actuacions a l'assoliment de resultats són elements essencials per avançar en termes d'eficàcia i qualitat. Per això, el PD identifica diversos instruments de planificació, seguiment i avaluació, a més d'altres relacionats amb la participació, coordinació i consulta. A continuació, es relacionen algunes de les principals actuacions que es duran a terme durant aquest exercici amb l'objectiu d'avançar en aquest àmbit.

- ▶ Quant a la millora de la coordinació amb la resta d'actors de la cooperació, el 2016 es continuaran impulsant els diferents espais establerts per a aquesta finalitat. De manera més concreta, es proposa liderar el component d'Educació per a la Justícia Global del Conveni de col·laboració entre l'ACCD, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament a partir de l'impuls de diverses actuacions.
- ▶ Avançar en la qualitat i eficàcia d'aquesta política pública requereix avançar en la transparència. Per aquest motiu, al llarg d'aquest exercici s'impulsaran diverses actuacions per a millorar la comunicació adreçada la ciutadania per tal de donar una major visibilitat de les iniciatives que es despleguen des del consistori en l'àmbit de la cooperació internacional així com donar a conèixer i sensibilitzar sobre els problemes i desafiaments de les poblacions més vulnerables. En aquesta tasca, es potenciarà l'ús de les xarxes socials. Així mateix, s'ajudarà a difondre els actes i iniciatives d'entitats i ONG promogudes per l'Ajuntament a través dels mitjans i espais de difusió propis.
- ▶ Complementàriament, per reforçar la transparència i la rendició de comptes, al llarg d'aquest any, es treballarà conjuntament amb l'Institut Municipal d'Informàtica de Barcelona (IMI) en la base de dades i informació interna de la DJGCI. L'objectiu és estandaritzar el seu contingut i operativitat als requisits establerts per aquest òrgan municipal. Aquesta actuació facilitarà tant les tasques de seguiment com d'avaluació i rendició de comptes, ja que permetrà conèixer de manera ràpida i visual el grau d'assoliment de les prioritats i compromisos previstos al PD.
- ▶ Pel que fa al Consell Municipal de Cooperació Internacional al Desenvolupament, el 2016 es continuarà dinamitzant la tasca dels seus grups de treball en funcionament, el de Cooperació Empresarial i el d'Educació per a la Justícia Global, atesa la seva important tasca de reflexió, acompanyament i monitoratge de les experiències pilot que s'han impulsat i s'impulsaran en aquests àmbits. En el marc de reflexió del nou PD, es proposarà redefinir el rol d'aquest Consell.
- ▶ Finalment, i pel que fa als processos interns de gestió d'aquesta política pública, durant aquest exercici es continuarà promovent actuacions per adequar els instruments jurídics i administratius als requeriments d'una acció en cooperació per a la Justícia Global eficaç i coordinada amb la resta d'actors. Prendrà un paper important la implementació de la primera convocatòria en la que les propostes es presentaran de forma telemàtica, modernitzant així l'actual sistema. Igualment, es revisaran els mecanismes organitzatius dins els consistori per impulsar una major coherència de polítiques per al desenvolupament.

9. Elaboració del nou Pla Director de Cooperació Internacional per a la Justícia Global (2017-2020)

El Pla Director (PD) de Cooperació al Desenvolupament, Pau i Solidaritat constitueix l'instrument fonamental per a definir i planificar a mig termini aquesta política pública. Elaborat amb la participació de la totalitat de representants polítics presents a l'Ajuntament i aprovat per consens, el PD dona garantia d'estabilitat a aquesta política més enllà dels canvis de govern. Aquest any 2016, és el darrer any de vigència de l'últim PD, implantat el 2013 i, per tant, al llarg d'aquest any, es proposa elaborar el següent PD a partir de l'experiència i els aprenentatges assolits al llarg d'aquests quatre anys.

A diferència dels anteriors, i atesos els nous desafiaments i problemàtiques internacionals, aquest nou PD vol anar més enllà de les actuacions en matèria de cooperació internacional, acció humanitària i educació per al desenvolupament, i considerar tota l'acció exterior del govern municipal, incloent-hi aquelles polítiques domèstiques amb impacte sobre comunitats vulnerables en països tercers. Així doncs, es preveu elaborar dos plans en paral·lel que ordenin tant la cooperació com l'acció exterior de l'Ajuntament de Barcelona. És a dir, un primer *Pla d'Acció Exterior i Justícia Global 2017-2020*, conjuntament amb altres unitats i departaments de l'Ajuntament de Barcelona que facin acció exterior de forma directa o que de forma indirecta tinguin impacte a l'exterior. Dins d'aquest pla general, s'encabirà el *Pla Director de Cooperació Internacional per a la Justícia Global 2017-2020*, donant continuïtat als que s'han elaborat fins ara. Aquest nou PD ha d'impulsar la transició cap a un model de cooperació de banda ampla orientat cap a la justícia global. Assolir-ho requereix definir, establir i considerar certs criteris de responsabilitat exterior així com identificar, mitjançant el treball de recerca i la reflexió amb la resta d'àrees del consistori, les oportunitats i els espais de coordinació per a promoure una major coherència de polítiques per al desenvolupament.

Aquest nou enfocament implica identificar i considerar aquelles polítiques domèstiques, locals, impulsades des de l'Ajuntament però que tenen efectes sobre tercers, alguns d'ells negatius, altres positius, encara que es produeixin de forma indirecta, com ara tot allò que té a veure amb els subministraments d'energia o d'aliments procedents de països en conflicte. Igualment, més enllà del suport en la definició i execució de polítiques en l'àmbit metropolità, del finançament d'iniciatives de cooperació o de sensibilització, es promouran canvis en aquelles regles globals que tenen un efecte immediat sobre les persones, tant al Nord com al Sud, dins l'àmbit municipal.

Aquest nou PD pretén convertir a Barcelona en referent internacional en matèria de cooperació internacional municipal i metropolitana; per tal que la ciutat jugui un paper clau en la construcció d'un món més just, en pau i adaptat als límits planetaris. Per assolir aquesta fita es continuarà apostant per unes relacions exteriors i de cooperació amb un clar enfocament basat en els drets humans.

A més de continuar impulsant la cooperació directa entre institucions municipals, el nou PD posarà l'accent en l'impuls de la qualitat de les iniciatives d'educació, la sensibilització, i la incidència pública. Enfortirà les xarxes de ciutats com a espais privilegiats per a compartir intel·ligència urbana col·lectiva, i d'incidència internacional en matèria d'agenda urbana. D'altra banda es promourà la generació de capacitats tant a l'Ajuntament com en altres actors clau de la ciutat, en particular el teixit d'ONG, amb l'objectiu de tendir cap a una ciutat globalment responsable. Aquesta reflexió, referida principalment a objectius i fites a assolir, haurà d'anar acompanyada d'una anàlisi profunda sobre els mecanismes i eines de què es disposen per assolir-los. D'una banda, es revisaran i reformularan, si escau, els espais de concertació i participació com ara el Consell Municipal de Cooperació Internacional al Desenvolupament amb l'objectiu de millorar les seves capacitats operatives. De l'altra, i atesa la importància en termes de recursos, aquesta reflexió haurà d'anar acompanyada d'una revisió de les bases reguladores de la convocatòria de subvencions d'acord amb les noves prioritats i objectius.

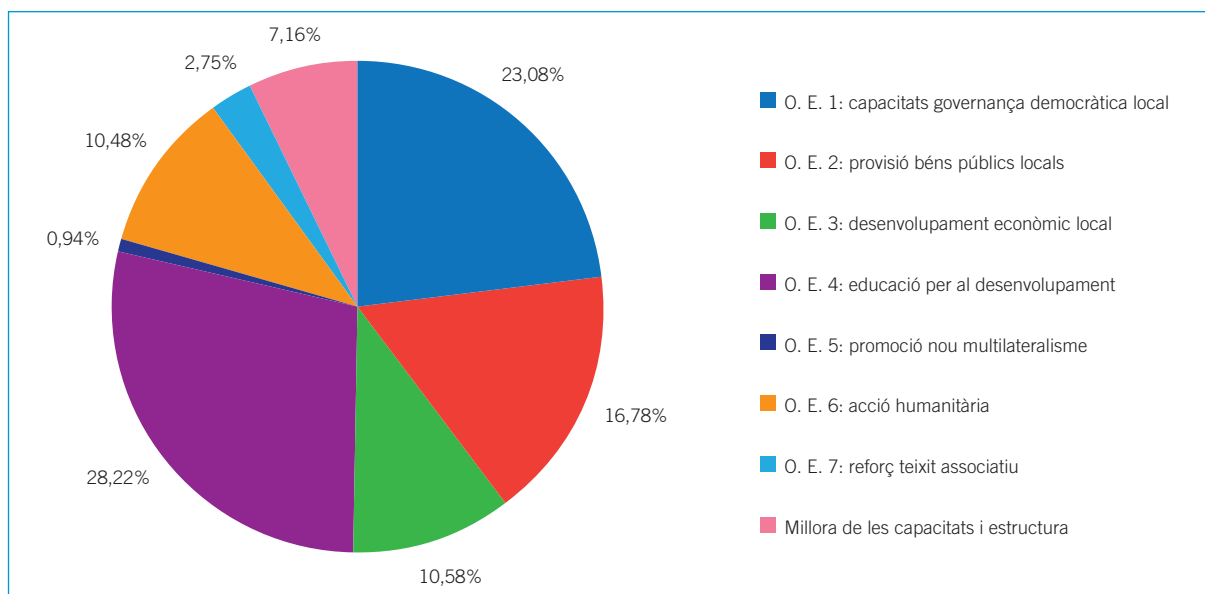
Per a la elaboració d'aquest nou PD, es proposa aprofundir en els mecanismes de participació ciutadana i de la resta d'organitzacions de la societat civil i moviments socials de la ciutat amb coneixement i experiència d'aquest àmbit de política pública. L'objectiu és fer d'aquest PD un full de ruta amb un alt grau d'apropiació i vinculació amb als barcelonins i barcelonines. Al llarg de la primera meitat de 2016, es definiran la metodologia i la planificació que guiaran aquesta elaboració. Durant la segona meitat de l'any, es desplegaran aquests mecanismes per tal d'enllestir el nou PD a finals de l'exercici.

ANNEX. Pressupost per objectius i ciutats

El pressupost de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional per al 2016 és de 9.106.037,20 EUR, dels quals, es preveu dedicar 4.820.000 EUR a la convocatòria de subvencions.

A continuació, es desglossa la previsió pressupostària sense incloure les subvencions que s'atorgaran en el marc de la convocatòria, pendent de resolució.

PREVISIÓ PRESSUPOSTÀRIA 2016 SEGONS OBJECTIU ESTRATÈGIC DEL PD

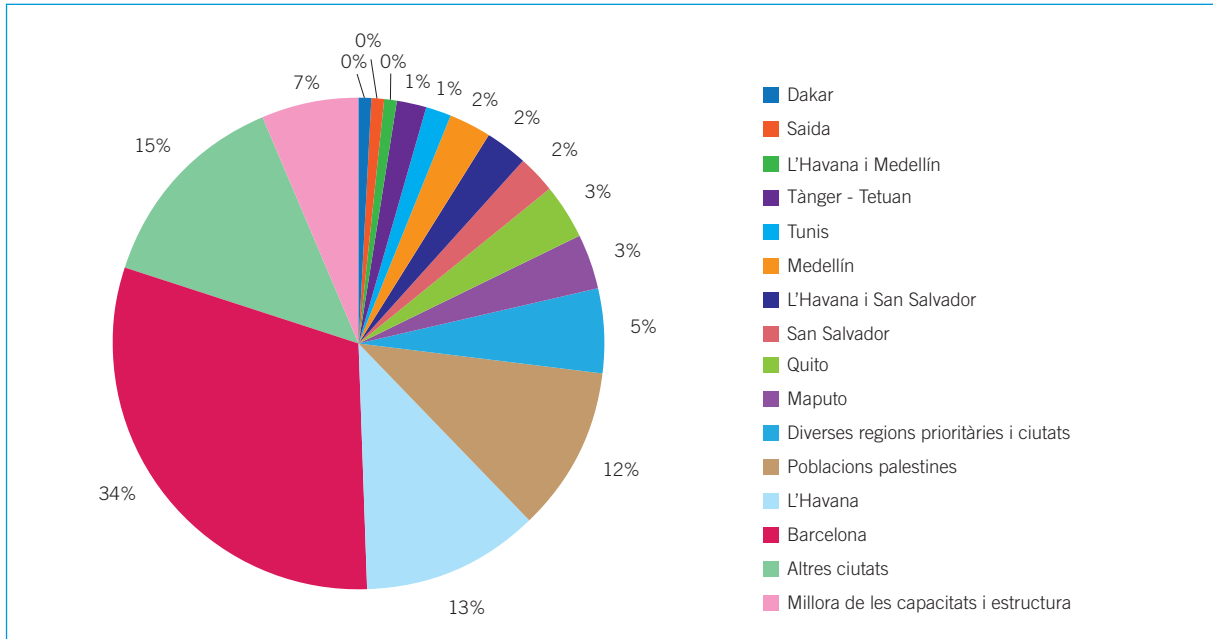


35

OBJECTIUS	IMPORT (€)	% SOBRE EL TOTAL
O.E. 1: capacitats governança democràtica local	989.283,85	23,08%
O.E. 2: provisió béns públics locals	719.286,83	16,78%
O.E. 3: desenvolupament econòmic local	453.644,67	10,58%
O.E. 4: educació per al desenvolupament	1.209.482,48	28,22%
O.E. 5: promoció nou multilateralisme	40.433,55	0,94%
O.E. 6: acció humanitària	449.123,41	10,48%
O.E. 7: reforç teixit associatiu	118.019,31	2,75%
Millora de les capacitats i estructura	306.725,89	7,16%
TOTAL	4.286.000,00 *	100,00%

*Import resultant de restar al pressupost total la quantitat que s'estima que s'aplicarà a les subvencions en el marc de la convocatòria.

PREVISIÓ PRESSUPOSTÀRIA 2016 SEGONS CIUTATS PRIORITÀRIES I PREFERENTS



CIUTAT	IMPORT (EUR)	% SOBRE EL TOTAL
Dakar	2.662,90	0,06%
Saida	5.537,57	0,13%
L'Havana i Medellín	12.367,24	0,29%
Tànger - Tetuan	45.675,61	1,07%
Tunis	50.761,05	1,18%
Medellín	65.998,59	1,54%
L'Havana i San Salvador	78.363,42	1,83%
San Salvador	84.035,26	1,96%
Quito	134.270,93	3,13%
Maputo	135.670,43	3,17%
Diverses regions prioritàries i ciutats	193.854,45	4,52%
Poblacions palestines	493.665,72	11,52%
L'Havana	568.394,54	13,26%
Barcelona	1.453.758,36	33,92%
Altres ciutats	654.258,06	15,27%
Millora de les capacitats i estructura	306.725,89	7,16%
TOTAL GENERAL	4.286.000,00*	100,00%

*Import resultant de restar al pressupost total la quantitat que s'estima que s'aplicarà a les subvencions en el marc de la convocatòria.